

NOTAT

Høringsnotat vedr. forslag til Lov om ændring af årsregnskabsloven (Implementering af Europa-Parlamentet og Rådets direktiv (EU) 2021/2101 for så vidt angår offentliggørelse af selskabsskatteoplysninger for visse virksomheder og filialer)

1. Indledning

Lovforslaget implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2101 af 24. november 2021 om ændring af direktiv 2013/34/EU (regnskabsdirektivet) for så vidt angår offentliggørelse af selskabsskatteoplysninger for visse virksomheder og filialer.

Ændringsdirektivet har til formål at fremme et fair og effektivt skattesystem, der understøtter gode vækstbetingelser baseret på princippet om, at virksomheder betaler skatter i det land, hvor deres indtægter genereres.

Direktivet indebærer krav om større åbenhed om skatteforhold for de allerstørste virksomheder og koncerner, der har aktivitet i EU/EØS, uanset om de er hjemmehørende i eller uden for EU/EØS. Den grundlæggende forudsætning for at blive omfattet af reglerne er således, at der udøves aktivitet i EU/EØS. De omfattede virksomheder og filialer vil blive forpligtet til at offentliggøre en rapport om deres skatteforhold, opdelt i aktiviteter og lande. Rapporten har til formål at skabe gennemsigtighed om, i hvilke lande virksomhederne har deres indtjening, og i hvilke lande de har betalt skat.

Lovforslaget har været sendt i offentlig høring den 13. februar 2023 med frist for høringssvar den 16. marts 2023 til i alt 95 organisationer, foreninger m.v. Der er modtaget 8 høringssvar, hvoraf 6 har haft konkrete bemærkninger til forslaget.

De generelle bemærkninger til lovforslaget gennemgås og kommenteres nedenfor i afsnit 2. De væsentligste konkrete bemærkninger til de enkelte emner i lovudkastet gennemgås og kommenteres nedenfor i afsnit 3.

Enkelte høringssvar har givet anledning til redaktionelle ændringer og præciseringer i forslaget til lovtekst og bemærkningerne. Da disse ændringer ikke berører substansen i lovforslaget, omtales de ikke i dette notat.

2. Generelle bemærkninger

Høringen tegner et overordnet billede af, at de hørte organisationer Dansk Industri (DI) og Dansk Erhverv (DE) ønsker en implementering, der er direktiv-nær.

DI, DE og FSR anfører, at de er bekymrede for, om de økonomiske administrative byrder er større end estimeret. DI og DE bemærker, at det er vurderingen, at byrderne er kraftigt undervurderede. FSR foreslår, at byrderne opgøres efter 2-3 år med henblik på at optimere opgørelsesmetoderne for fremtidige byrde-målinger.

FDR tager ligeledes til efterretning, at yderligere byrder pålægges erhvervslivet.

Oxfam IBIS hilser intentionerne i lovforslaget velkomne, men er bekymret for, at lovforslaget i sin nuværende form ikke vil få de ønskede positive effekter.

Kommentar

Høringen tegner et billede af, at interessenterne overordnet er indstillede på implementeringen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2101 af 24. november 2021 om ændring af direktiv 2013/34/EU (regnskabsdirektivet) for så vidt angår offentliggørelse af selskabsskatteoplysninger for visse virksomheder og filialer - dog med en række bemærkninger og ønsker om ændringer.

Nogle høringssvar (DI, DE og FSR) er kritiske i forhold til opgørelsen af de administrative byrder. De er bekymrede for, om byrde-beregningen er for lav.

Hertil kan bemærkes, at den fastlagte proces omkring byrdemålinger er blevet fulgt. Lovforslaget er således sendt til en vurdering af reguleringens administrative konsekvenser hos Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR).

Implementeringen af direktivet vil give visse danske virksomheder og filialer en ny informationsforpligtelse, der består i offentliggørelse af selskabsskatteoplysninger i en rapport, den såkaldte land-for-land-rapport om selskabsskatteoplysninger. Der følger en række oplysningskrav til rap-

porten, heraf udarbejdelse, indrapportering til Erhvervsstyrelsen og henvisning til den af myndighederne offentliggjorte rapport på egen hjemmeside.

OBR har vurderet, at de administrative omkostninger forbundet med at efterleve kravene er væsentlige. OBR har derfor gennemført en AMVAB-måling. På den baggrund vurderer OBR, at de samlede administrative omstillingsomkostninger vil være ca. 2,6 mio. DKK. Omkostningen dækker primært over ressourceforbrug til at udarbejde de initiale prosabeskrivelser til rapporten, som kan udgøre skabelon for de kommende år, samt til at bygge eller ombygge en model til at lave det rette dataudtræk. De samlede løbende administrative omkostninger vurderes at være på ca. 6,7 mio. DKK årligt. Beløbet dækker over omkostninger til at udarbejde, indsende og henvise til rapporten.

3. Konkrete bemærkninger

Kommenteringen af høringssvarene vil ske med udgangspunkt i følgende overordnede opdeling:

3.1. Anvendelsesområdet

3.2. Udvidelse af lovforslag, så der kræves åbenhed i samtlige lande og jurisdiktioner

3.3. Ledelsens ansvar

3.4. Dobbeltreportering

3.5 Rapporten på virksomhedens hjemmeside

3.6 Rapportens indhold og andre tekniske bemærkninger

3.1. Anvendelsesområdet

DI kan tilslutte sig, at der generelt er tale om en direktivnær implementering, der ikke går videre end nødvendigt for Danmarks EU-retlige forpligtelser. DI anbefaler, at erhvervsdrivende fonde og visse virksomheder med begrænset ansvar, herunder andelsselskaber undtages fra krav om rapportering om indkomstskatteoplysninger. DI anfører, at de særlige aktiviteter, virksomhedsform samt den særlige beskatningsform af erhvervsdrivende fonde og andelsselskaber ikke er sammenlignelig med kapitalselskaber, og at oplysningerne således strider i mod direktivets krav om sammenlignelighed i virksomhedsformer og data. Såfremt der ikke kan opnås tilslutning hertil, er det DI's opfattelse, at loven som minimum skal undtage erhvervsdrivende fonde, der er undtaget fra at aflægge koncernregnskab.

DE har noteret, at lovgiver har valgt et implementeringsformat, der går ud over en minimumsimplementering, som er et af de bærende principper ved implementering af erhvervsrettet EU-regulering idet erhvervsdrivende

fonde og visse andre virksomheder med begrænset ansvar, herunder andelsselskaber vil blive omfattet af kravene. DE foreslår konkret, at det gøres frivilligt for disse virksomheder at udarbejde en rapport om indkomstskatteoplysninger, samt at det skal være op til de enkelte koncerner at beslutte, om rapporten udarbejdes af den øverste erhvervsdrivende fond/andelsselskab eller det umiddelbart underliggende holdingselskab. En anden model kunne også være, at den pågældende fond/andelsselskab forestår udarbejdelsen af rapporten, men hvor fonden/andelsselskabet udeholdes.

Kommentar

Direktivet sigter mod at omfatte store multinationale virksomheder og koncerner med aktivitet i EU. Det er vurderingen, at særlige danske virksomhedsformer og koncernkonstruktioner skal omfattes, herunder erhvervsdrivende fonde og andelsselskaber, selvom de ikke er omfattet af regnskabsdirektivet.

De særlige danske virksomhedsformer er generelt ikke EU-reguleret. I Danmark er de dog historisk blevet behandlet på lige fod med fx kapital-selskaber ift. bl.a. regnskabskrav, der er reguleret i årsregnskabsloven. Således er det også naturligt, at de omfattes af de nye krav vedr. offentliggørelse af visse indkomstskatteoplysninger. Alternativet vil være, at der stilles lempeligere krav til disse få særlige danske virksomhedsformer med risiko for at udhule formålet med EU-reglerne, da de som alle andre virksomheder, der omfattes af direktivet, har mulighed for at placere indtjening i skattelylande, som reglerne skal dæmme op for.

3.2 Udvidelse af lovforslag, så der kræves åbenhed i samtlige lande og jurisdiktioner

Oxfam IBIS hilser intentionerne i lovforslaget velkomne, men er også bekymrede for, at lovforslaget i sin nuværende form ikke vil få de ønskede positive effekter. Oxfam IBIS bekymring er, om det åbenhedskrav, som lovforslaget stiller på baggrund af EU-direktivet, kun vil give en delvis åbenhed for de koncerner, som har aktiviteter i lande, som ikke er omfattet af kravet om åbenhed. Det er derfor Oxfam IBIS' anbefaling, at lovforslaget udvides, så der kræves åbenhed for samtlige lande og jurisdiktioner, som det multinationale selskab har aktiviteter i. Oxfam IBIS bemærker, at det ligeledes har været skiftende danske regeringers ønske i EU-forhandlingerne om regnskabsdirektivet, at denne åbenhed land for land skulle gælde for samtlige lande og jurisdiktioner.

Kommentar

Der er tale om en direktivnær implementering af EU direktivet. Lovforslaget går ikke videre end nødvendigt for Danmarks EU-retlige forpligtelser for så vidt angår de materielle regler, herunder fx krav til rapporternes indhold.

Under forhandlingerne af direktivet støttede Danmark en mere ambitiøs tilgang, end direktivet endte ud med. I forbindelse med implementeringen af direktivet har regeringen valgt at følge direktivet, så implementeringen ikke er mere byrdefuld end den forventede implementering i de andre EU-lande. Der lægges således op til, at rapporten om indkomstskatteoplysninger skal præsentere oplysningerne i samlet form for andre skattejurisdiktioner.

De fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering er blevet fulgt i forbindelse med implementeringen. De fem principper har af konkurrencemæssige grunde til formål at sikre, at den danske implementering ikke pålægger erhvervslivet yderligere byrder, end EU-reguleringen foreskriver, medmindre væsentlige hensyn taler herfor.

Aggressiv skatteplanlægning, hvor multinationale koncerner etablerer konstruktioner, der anvendes til at undgå eller minimere skattebetalinger, har grænseoverskridende karakter og nødvendiggør fælleseuropæiske regler.

Danske særregler vil derfor ikke have effekt på en global udfordring, og samtidig bør EU-regulering ikke implementeres på en mere bebyrdende måde for danske virksomheder, end formålet tilsiger. Lovforslaget går derfor ikke videre end nødvendigt for Danmarks EU-retlige forpligtelser for så vidt angår de materielle regler, herunder f.eks. krav til rapporternes indhold.

På den måde sikres det, at danske virksomheders konkurrenceevne ikke forringes.

3.3. Ledelsens ansvar

FSR henviser til direktivets artikel 48e, hvorefter virksomhedens ledelse har ansvar for udarbejdelse og offentliggørelse af rapporten, stillet spørgsmål til, hvordan Erhvervsstyrelsen påtænker, at ledelsens ansvar for rapporten skal fremgå for offentligheden.

Kommentar

Det er selskabets ledelse, som har det overordnede ansvar for selskabets anliggender, herunder også for at selskabet overholder de krav, som fremgår af den til enhver tid gældende lovgivning. Dette vil også gælde, i det omfang nærværende lovforslag måtte blive vedtaget af Folketinget og efterfølgende træder i kraft. Det vurderes derfor overflødigt at stille forslag om, at virksomhederne eksplicit skal oplyse om ledelsens ansvar for rapporten, ligesom direktivet ikke stiller krav om det.

3.4. Dobbeltreportering

DE opfordrer til, at regelsættet ændres, så reglerne enten reguleres alene i årsregnskabsloven eller i skattekontrolloven. Der bør derudover kun være én indberetning til enten Erhvervsstyrelsen eller Skattestyrelsen.

FSR foreslår, at Erhvervsministeriet og Skatteministeriet harmoniserer indberetningskravene og indberetningsløsningerne således, at de administrative byrder for virksomhederne begrænses til et minimum.

Kommentar

De virksomheder, der er omfattet af lovforslaget, er som udgangspunkt også omfattet af skattekontrollovens regler om land for land-rapportering til told- og skatteforvaltningen til brug for international udveksling af oplysninger mellem skattemyndigheder. Nærværende lovforslag har til formål at sikre gennemsigtighed om virksomhedens skatteforhold gennem offentliggørelse af tilsvarende oplysninger.

Virksomhederne kan efter nærværende forslag om offentlig land for land-rapportering vælge, om de vil genbruge oplysninger opgjort efter skattemæssige principper direkte fra deres land for land-rapport til skattemyndighederne, eller om de vil opgøre oplysningerne med udgangspunkt i de principper, de har anvendt ifm. med deres årsrapporter.

Udover de kvantitative oplysninger, der dels skal indberettes til skatteforvaltningen, dels skal offentliggøres efter nærværende forslag, stiller forslaget krav om, at virksomheder supplerer disse oplysninger med en kvalitativ beskrivelse af virksomhedens/koncernens aktiviteter. Erhvervsstyrelsen har gennemført en måling af forslagets administrative konsekvenser, der viser, at virksomhedernes forventede tidsforbrug ved efterlevelsen af de foreslåede krav i høj grad vil være forbundet med den kvalitative beskrivelse. Det skyldes, at virksomhederne ser et stort behov for at kommunikere om og forklare deres skatteforhold, der kan være følsomme og komplekse for den almene offentlighed.

Samlet set vurderes forslaget at indeholde tilpas fleksibilitet for virksomhederne, så de ved at genbruge de kvantitative oplysninger kan minimere deres byrder. Samtidig forventes virksomhederne i høj grad at have behov for selv at opstille rapporten i sammenhæng med den beskrivende del pga. indholdets følsomme karakter.

3.5. Rapporten på virksomhedens hjemmeside

FSR spørger ind til direktivets artikel 48d, som tillader virksomheder at offentliggøre rapporten om indkomstskatteoplysninger på virksomhedens hjemmeside fremfor at indberette rapporten til myndighederne.

Kommentar

Af hensyn til muligheden for på sigt at indsamle oplysninger til en offentlig digital fælleseuropæisk portal (European Single Acces Point - ESAP) og derigennem understøtte formålet om gennemsigtighed lægges der i nærværende lovforslag op til at udnytte optionen i direktivet ved at foreslå, at de omfattede virksomheder vil skulle indsende rapporten om indkomstskatteoplysninger til Erhvervsstyrelsen. På den måde vil offentligheden få nem adgang til rapporter og grundlag for sammenlignelighed på tværs af virksomheder. Virksomhederne vil naturligvis fortsat kunne offentliggøre rapporten på virksomhedens hjemmeside.

3.6. Rapportens indhold og andre tekniske bemærkninger

FIDA opfordrer til, at det præciseres i lovforslaget, at ikke alene kreditinstitutter, men også at kreditinstitutters eventuelle dattervirksomheder, der aflægger årsrapport efter årsregnskabsloven, fritages for kravene i lovforslaget.

DI bemærker, at direktivet alene stiller krav om, at rapporten indeholder information for det aktuelle år, og at der dermed ikke stilles krav om sammenligningstal for det foregående år. DI anbefaler, at det indarbejdes direkte i lovteksten.

DI har ydermere en række tekniske bemærkninger omkring, at indtægterne i rapporten om indkomstskatteoplysninger skal opgøres efter de lokale regnskabsregler.

DI og FSR opfordrer til præciseringer af enkelte af oplysningskravene i rapporten.

FSR bemærker, at der i forbindelse med indsendelse af rapporten kan være udfordringer, hvis der er forskellige regnskabsperioder inden for koncernen.

DE har ligeledes en række tekniske bemærkninger.

Kommentar

Kravet om udarbejdelse af rapport om indkomstskatteoplysninger finder ikke anvendelse i de tilfælde, hvor der allerede er offentliggjort en rapport i henhold til direktiv 2013/36/EU. Oplysningskravene i direktiv 2013/36/EU er indarbejdet i § 124 a i bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl., der stiller krav om en række land for land-oplysninger på konsolideret grundlag. Dette er således ligeledes gældende, hvis der er tale om en dattervirksomhed til en finansiell virksomhed, hvor dattervirksomheden aflægger årsrapport efter årsregnskabsloven. Dette er nærmere præciseret i lovforslaget.

Årsregnskabslovens § 24 opremser eksplicit de områder, hvor sammenligningstal for foregående periode er krævet. Her er rapporten om indkomstskatteoplysninger ikke nævnt. Det er således vurderingen, at det vil være overflødigt at medtage direkte i lovteksten, men er dog på baggrund af høringssvaret nærmere præciseret i lovbemærkningerne.

Andre tekniske bemærkninger om indholdet af rapporten er enten præciseret i selve lovteksten eller lovbemærkningerne.

4. Oversigt over hørte organisationer, foreninger m.v.:

92-gruppen, Aarhus BSS, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Amnesty, Akademikernes Centralorganisation, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsmarkedets Tillægs Pension (ATP), Bryggeriforeningen, Centralorganisationens Fællesudvalg, CEPOS, Cereda, Copenhagen Business School, CSR Forum, Danish Venture Capital and Private Equity Association, Danmarks Nationalbank, Danmarks Restauranter og Cafeer, Danmarks Skibskredit A/S, Danmarks Statistik, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Aktionærforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Ejendomsrådgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Initiativ for Etisk Handel, Dansk Investor Relations Forening – DIRF, Dansk Standard, Dansk Iværksætterforening, Dansk Mode & Textil, Danske Advokater, Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening, Danske Maritime, Danske Rederier, Danske Regioner, Datatilsynet, De Samvirkende Købmænd, Den Danske Aktuarforening, Den Danske Dommerforening, Den Danske Finansanalytikerforening, Den Danske Fondsmæglerforening, Det Koooperative Fællesforbund, Det Nationale Netværk af Virksomhedsledere, Det Økonomiske Råds Sekretariat, Domstolsstyrelsen, EG Eksportkreditfonden, Finans Danmark, Finansforbundet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, First North, Folkekirkens Nødhjælp, Forbrugerrådet, Foreningen af Interne revisorer, FSR – Danske Revisorer, Foreningen Danske Revisorer,

Forsikring & Pension, Garantifonden for indskydere og investorer, Grønlands Selvstyre, HK, Ingeniørforeningen i Danmark, Institut for Menneskerettigheder, IT-branchen, IT-Universitetet, Komiteen for god Selskabsledelse, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kommunekredit, Kommunernes Landsforening (KL), Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kuratorforeningen, Københavns Universitet, Landbrug og Fødevarer, Landsdækkende Banker, Landsorganisationen i Danmark, Ledernes Hovedorganisation, Liberale Erhvervs Råd, Lokale Pengeinstitutter, Lønmodtagernes Dyrtidsfond, Mellempfolkeligt Samvirke, OXFAM IBIS, Red Barnet, Rigsadvokaten, økonomi og ledelse, Rigsombuddet på Færøerne, Rigsrevisionen, Roskilde Universitetscenter, SEGES, Statsadvokaturen for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, SMV Danmark, Syddansk Universitet, Telekommunikationsindustrien i Danmark, UN Global Compact, Verdens Skove, Virksomhedsforum for Socialt Ansvar, Værdipapircentralen, WWF, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet.

Følgende organisationer har afgivet høringssvar

Dansk Industri (DI), Dansk Erhverv (DE), FSR – Danske Revisorer (FSR), Oxfam IBIS, Foreningen Danske Revisorer (FDR), Finans Danmark (FIDA).